Raadsvoorstel Besluitvormend

HILLEGOM

Prognose uitgaven Jeugdhulp, extra budget voor 2017 en 2018

aan:	de raad van de gemeente Hillegom
zaaknummer:	Z-17-009228
datum voorstel:	24 april 2017
datum collegevergadering:	9 mei 2017
datum raadsvergadering:	15 juni 2017
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Fred van Trigt
behandelend ambtenaar:	Ella Visser
e-mailadres:	E.Visser@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. In te stemmen met de uitbreiding van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland, en daarvoor in 2017 € 180.287 en in 2018 € 252.447 extra beschikbaar te stellen, en de bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen.
2. In te stemmen met de mogelijkheid van toekennen van cliëntvolgend budget (per cliënt of per groep cliënten) via het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland.
3. In te stemmen met de in de notitie voorgestelde wijze van bepalen van de hoogte en van de verdeling van middelen voor transformatie en cliëntvolgend budget in het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Inleiding
De TWO Jeugdhulp stelt vast dat in 2016 en ook voor de komende jaren 2017 - 2020 een te groot verschil blijft bestaan tussen de beschikbare financiële middelen en de vraag naar jeugdhulp. Het door het Rijk beschikbaar gestelde budget is te snel gedaald. Om de komende jaren niet alleen voldoende jeugdhulp te kunnen bieden, maar ook de transformatie te blijven stimuleren, zijn extra middelen nodig.
De TWO Jeugdhulp heeft een notitie opgesteld (zie bijlage), waarin inzicht wordt gegeven in de berekening van de extra benodigde financiële middelen. Verder schetst de TWO Jeugdhulp de mogelijkheden tot intensivering van de sturing op het jeugdhulpstelsel.
Op 12 april jl. heeft het PHO Maatschappij positief geadviseerd over dit voorstel. Nu moet de raad een besluit nemen. De raad is bevoegd te besluiten over het beschikbaar stellen van extra middelen.

Bestaand kader en context
Relevante regelgeving:
- Jeugdwet
- Regionale beleidsnota “Hart voor de jeugd”

Eerdere besluitvorming:
- Besluit over Budgetten Jeugdhulp 2016 en Tijdelijk Fonds Jeugdhulp, raad oktober 2016

Beoogd effect
Een haalbare, verantwoorde en efficiënte inkoop van jeugdhulp in 2017 en verder. Met als uitgangspunt jeugdhulp zoveel mogelijk integraal in de eigen omgeving te bieden, met versterking van de regie van het gezin en de jongeren. Hiermee geven we inhoud aan de wettelijke gemeentelijke verantwoordelijkheid voor Jeugdhulp.

Argumenten
1.1. Gemeenten zijn wettelijk verplicht voldoende jeugdhulp beschikbaar te stellen
De Jeugdwet verplicht gemeenten dit.

1.2 De benodigde jeugdhulp past niet binnen de financiële kaders.
Het budget dat de gemeente ontvangt van het rijk is niet voldoende om te kunnen voorzien in de vraag van jeugdhulp. In 2015 en 2016 is een kosten daling gerealiseerd van 1%. Uitgaande van eenzelfde daling zal er in 2017 een regionaal tekort van € 6.900.000 zijn. Een gedeelte van dit tekort kan voor 2017 opgevangen worden door de inzet van de huidige middelen ad € 3.600.000,- uit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. Het verwachte resterende tekort is daarmee voor 2017 € 3.300.000,-. Ook in de jaren daarna wordt een tekort voorzien. De notitie van de TWO Jeugdhulp geeft inzicht in verwachte uitgaven en inkomsten en het verschil daartussen. Naast deze prognose, weten we dat er aanbieders zijn die aangeven niet uit te komen met het budget voor 2017.

2.1 Naast het financieren van transformatievoorstellen te financieren er is meer nodig
Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is opgericht om aanbieders uit te nodigen om voorstellen te ontwikkelen voor innovatie en transformatie. Er is nu echter ook budget nodig om de wachttijden te beperken en cliëntenstops te voorkomen. Aanbieders hebben financiële middelen nodig om jeugdigen jeugdhulp te bieden.

2.2 Cliëntvolgende budgetten maakt sterke controle mogelijk op toekennen van extra budget.
Het zonder meer ophogen van de budgetplafonds vermindert de mogelijkheid tot sturing in het contractmanagement terwijl de sturing op wachtlijsten en wachttijden juist een belangrijk onderdeel is. Extra middelen beschikbaar stellen in de vorm van cliëntvolgend budget geeft de mogelijkheid om goed te kunnen nagaan of de gevraagde extra middelen echt nodig zijn. De aanbieders zullen op cliëntniveau moeten aantonen dat dit budget nodig is. De TWO Jeugdhulp noemt dit in de notitie cliëntvolgend budget.

3.1Dit sluit aan bij de besluitvorming over gemeentelijke begroting en de programmabegroting jeugdhulp.
Jaarlijks wordt bepaald hoeveel middelen aan het fonds moeten worden toegevoegd en kan de verdeling van de middelen in het fonds worden vastgesteld. Op basis van actuele gegevens wordt bepaald of en hoe de verdeling van de middelen in het fonds moet worden bijgesteld. Zie verder ook kopje "financiële consequenties".

Kanttekeningen
1.1 *Voor 2019 en verder worden ook tekorten voorzien.*
Toch wordt alleen voor 2017 en 2018 extra budget gevraagd. De reden daarvoor is dat er nog veel onduidelijk is en de vraag naar jeugdhulp zich lastig laat voorspellen. We hebben nu ervaringsgegevens voor 2015 en 2016. De komende jaren wordt het inzicht groter. De effecten van genomen maatregelen worden duidelijker. Bovendien zal er een Regionale Sturingsagenda Jeugdhulp, als onderdeel van de Werkagenda Jeugd, worden opgesteld. Daarmee wordt onderzocht of en welke extra maatregelen genomen kunnen worden om nog sterker te sturen op transformatie en kostendaling. Het verdient daarom de voorkeur om in 2018 te bekijken wat er voor 2019 en verder nodig is.

1.2 Een aantal zaken zijn niet meegenomen in de prognose.
Het betreft ontwikkelingen rond Veilig Thuis en ontwikkeling van beleid over verlengde Jeugdhulp (jeugdhulp vanaf 18 jaar). De financiële consequenties zijn in deze prognose nog niet meegenomen.
Binnenkort worden de gemeenten geïnformeerd over de ontwikkelingen rond Veilig Thuis. Mogelijk zal ook hiervoor binnen de Programmabegroting Jeugdhulp aanvullende middelen gevraagd worden. Ten tijde van het opstellen van dit voorstel is dat bedrag nog niet bekend.
Beleid dat in ontwikkeling is over verlengde jeugdhulp is onderdeel van de aanpak van 18-/18+ problematiek. Een eerste voorstel wordt voor de zomer aan het PHO Maatschappij voorgelegd. De kosten zijn nog niet bekend.

2.1 Clientvolgende budgetten kunnen leiden tot extra administratieve lasten.
Van aanbieders wordt een extra inspanning gevraagd, zij zullen hun aanvragen voor cliëntvolgend budget zeer specifiek moeten onderbouwen. Ook voor de beoordeling van aanvragen is er meer tijd nodig dan wanneer het budgetplafond simpel zou worden verhoogd. Door het cliëntvolgend budget daar waar mogelijk collectief in te richten, wordt onnodige administratieve voorkomen.

2.2 Ruimte transformatie-aanvragen en voor cliëntvolgende budgetten hangen samen.
Volgens dit voorstel kunnen met het Tijdelijk Fonds zowel transformatievoorstellen als extra jeugdhulp (cliëntvolgend budget) worden gefinancierd. Dit bergt het risico in zich dat het aandeel voor transformatievoorstellen kleiner wordt, als de aanvragen voor extra jeugdhulp hoger worden. Om dat te voorkomen wordt jaarlijks bepaald wat hoe de verdeling zal zijn en is er minimum aan het aandeel voor transformatie. De notitie doet voor 2017 een voorstel.

Financiële consequenties
De notitie beschrijft in hoofdstuk 6 hoe de totale extra bijdrage voor 2017 en 2018 wordt verdeeld over de 13 gemeenten. Voor de HLT-gemeenten betekent dit de volgende extra kosten:

	Hillegom	Lisse	Teylingen
2017	€ 180.287,00	€ 170.052,00	€ 309.428,00
2018	€ 252.447,00	€ 238.144,00	€ 433.327,00

De extra uitgaven worden gedekt door de reserve Sociaal Domein.

De notitie noemt de volgende afspraken over de hoogte en verdeling van het Tijdelijk Fonds:

- De bestemming van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp zal bij opstellen van de regionale programmabegroting jeugdhulp wordt verdeeld in een deel voor transformatieplannen en een deel voor cliëntvolgend budget;
- De hoogte van de bijdragen per gemeente zal jaarlijks definitief bepaald worden bij het opstellen of herzien van de regionale Programmabegroting Jeugdhulp.
- In september van het lopende jaar zal op basis van de actuele situatie de verdeling van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp opnieuw worden beoordeeld aan de hand van goedgekeurde transformatieplannen en verwachte resterende noodzaak voor het inzetten van cliëntvolgende budgetten.

Aanpak, uitvoering en participatie
Na positief besluit van de raden van de regio Holland Rijnland zal de TWO Jeugdhulp het besluit uitvoeren. De TWO Jeugdhulp zal aanbieders van jeugdhulp informeren over de uitbreiding van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.
Daarnaast zal Holland Rijnland de negatieve gevolgen van het verdeelmodel voor de jeugdhulpbudgetten voor onze regio bij het Rijk aankaarten. Bovendien zal er een Regionale Sturingsagenda Jeugdhulp, als onderdeel van de Werkagenda Jeugd, worden opgesteld. Daarmee wordt onderzocht of en welke extra maatregelen genomen kunnen worden om nog sterker te sturen op transformatie en kostendaling.

Duurzaamheid
Het beschikbaar stellen van extra budget maakt de inzet van jeugdhulp mogelijk. Jeugdhulp draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen zodat later naar vermogen zo zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Alle gemeenten van de regio Holland Rijnland nemen een besluit. In Hillegom Lisse en Teylingen wordt hetzelfde besluit genomen. Er zijn geen inhoudelijke verschillen.

Urgentie
Een raadsbesluit voor het zomerreces is zeer wenselijk. Dit geeft de TWO de mogelijkheid om in de zomer nog maatregelen te nemen om wachttijden te beperken en cliëntenstops te voorkomen.

Evaluatie
Via de kwartaalrapportages worden de uitgaven verantwoord.

Bijlagen en achtergrondinformatie
- Notitie Prognose uitgaven Jeugdhulp Holland Rijnland 2017 en verder.
- Begrotingswijziging.

namens het college van burgemeester en wethouders,

G.P. van Lierop secretaris	A. van Erk burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het college besluit van 9 mei 2017, met als onderwerp “prognose uitgaven jeugdhulp, extra budget voor 2017 en 2018”,

gelet op artikelen 2.1 en 2.3 van de Jeugdwet,

besluit:

1. In te stemmen met de uitbreiding van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland, en daarvoor in 2017 € 180.287 en in 2018 € 252.447 extra beschikbaar te stellen, en de bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen.
2. In te stemmen met de mogelijkheid van toekennen van cliëntvolgend budget (per cliënt of per groep cliënten) via het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland.
3. In te stemmen met de in de notitie voorgestelde wijze van bepalen van de hoogte en van de verdeling van middelen voor transformatie en cliëntvolgend budget in het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 15 juni 2017,

Drs. P.M. Hulspas-Jordaan griffier	A. van Erk voorzitter